

34. ročník — september 2026

Mesačník zamestnancov Železníc Slovenskej republiky

ŽSemafor

Deň železničiarov
2026

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková

T: 920/7801

E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk

Grafická úprava

Beáta Balga — balga.beata@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľka: Petra Lániková

Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: ZimPress, spol. s r. o., Squarebizz — Hala C, 7470, 841 07 Bratislava — DNV

NA OBÁLKE: Grafika ku Dňu železničiarov

TITULNÁ GRAFIKA: Beáta Balga

Železničiari si zmerali sily na minifutbalovom turnaji

Posledný augustový piatok patril už 16. ročníku železničarskeho minifutbalového turnaja. O víťazstvo zabojovalo päť družstiev – Zvarovňa Vrútky, Oblastné riaditeľstvo Žilina, Železničná stanica Púchov, Policajný zbor Púchov a futbalový oddiel starých pánov Dohňany.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Vladimír Fojtek

DOHŇANY — Po napínavých zápasoch sa z prvenstva tešilo družstvo OR Žilina. Druhé miesto obsadil PZ Púchov a tretia skončila Zvarovňa Vrútky. Najlepším strelcom turnaja sa stal Filip Novosad z OR Žilina, za najužitočnejšieho hráča vyhlásili Vladimíra Lacka z Vrútok.

O dobrú náladu, hudbu a chutný guláš sa postarali Pavol Jurček, Jozef Marušík a Vladimír Fojtek. Ceny úspešným tímom a hráčom odovzdal riaditeľ OR Žilina Martin Križan, ktorý zároveň poďakoval všetkým účastníkom a organizátorom za vydarené podujatie. Turnaj sa uskutočnil aj vďaka podpore stálych sponzorov.

Obsah

- 3 Železničiari si zmerali sily na minifutbalovom turnaji
- 4 Na Hlavnej stanici sa začala rekonštrukcia výhybiek
- 6 Žilinský uzol prešiel na striedavú trakčnú sústavu
- 7 V prvom polroku bez vážnej nehody zavinenej ŽSR
- 8 Ocenili sme železničiarov za ich prácu a nasadenie
- 10 Uznanie patrí tým, ktorí konajú, keď na tom najviac záleží
- 12 Deň železničiarov 2026
- 14 Deň železničiarov v zrkadle času
- 16 Požiarov na železnici pribudlo, najčastejšie horeli suché porasty
- 18 Športový deň spojil kolegov z OR Trnava
- 19 Zachytiť človeka v kríze skôr
- 20 Oznamy
- 21 Krížovka
- 22 Železnica verzus supercela

Personálne zmeny

Generálny riaditeľ ŽSR Miroslav Garaj:

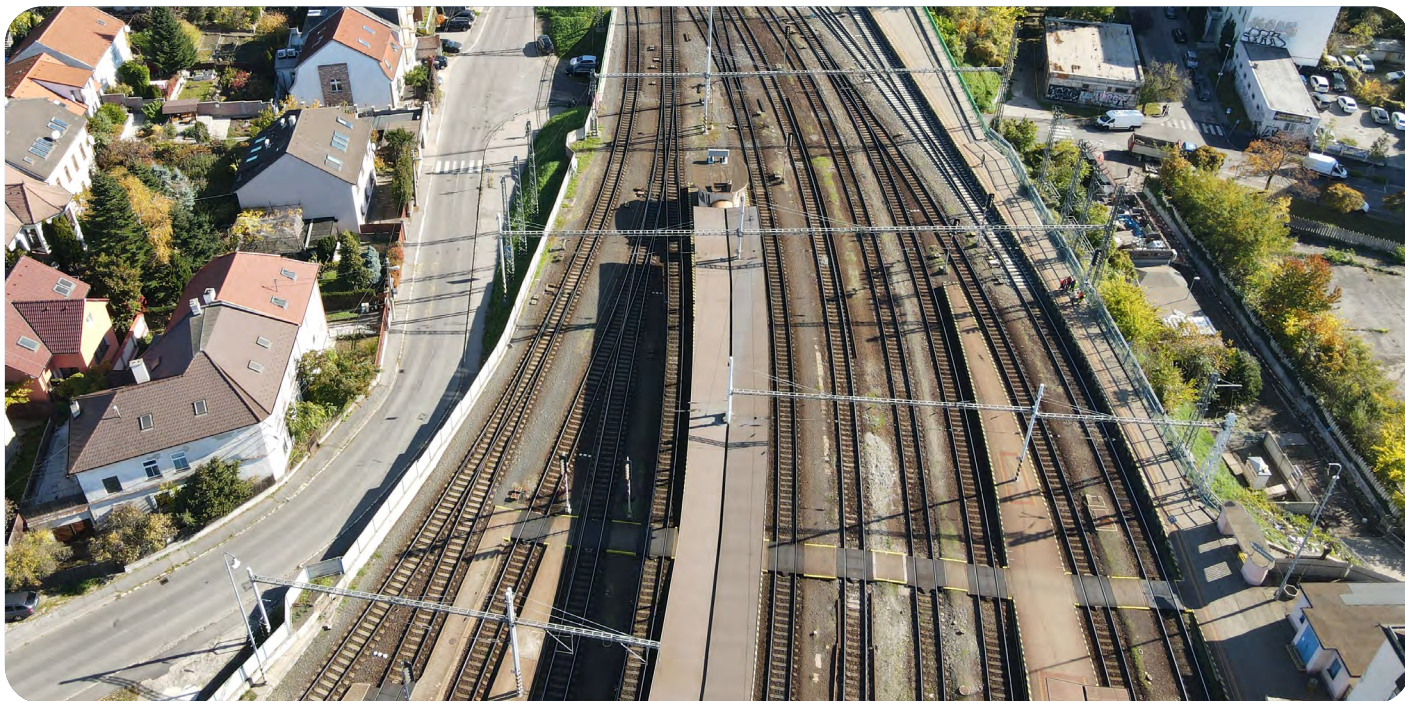
- 21. 9. odvolal z funkcie riaditeľa Správy majetku ŽSR Bratislava Maroša KARŠŇÁKA,
- 22. 9. vymenoval do funkcie riaditeľky Správy majetku ŽSR Bratislava Katarínu ORMANDY.

Na Hlavnej stanici sa začala rekonštrukcia výhybiek

Železnice Slovenskej republiky rekonštruujú na bratislavskej Hlavnej stanici 11 výhybiek vrátane nadväzujúcich koľajových polí. Výlukové práce na takzvanom žilinskom zhlaví sa začali 1. septembra a potrvajú do 17. novembra 2026. Stanica zostane počas celého obdobia v prevádzke.

AUTOR: (red), SNÍMKY: ŽSR

BRATISLAVA — V ŽST Bratislava Hlavná stanica prebieha jednoduchá reprodukcia 11 výhybiek na žilinskom zhlaví. Existujúce výhybky budú nahradené novými rovnakého tvaru, pričom súčasťou rekonštrukcie bude aj obnova prípojných koľajových polí.

Dôvodom prác je technický stav výhybiek, ktoré sú vplyvom dlhodobého a intenzívneho prevádzkového zaťaženia značne opotrebované. Ich výmena je nevyhnutná na zachovanie bezpečnej a spoľahlivej železničnej prevádzky v najvyťaženejšom železničnom uzle na Slovensku.

„V rámci uzla Bratislava ide o najdôležitejšiu rekonštrukciu výhybiek v roku 2026, ktorá nadväzuje na výlukové práce realizované v roku 2025, keď sa konala rekonštrukcia výhybiek v časti tzv. Vajnorského zhlavia. Dôvodom aktuálnej výluky je nevyhnutná obnova výhybiek, ktoré sú vzhľadom na ich technický stav a dlhodobé prevádzkové zaťaženie značne opotrebované,“ povedal Miroslav Garaj, generálny riaditeľ ŽSR.

Práce potrvajú do polovice novembra

Výlukové práce sa začali 1. septembra, ich ukončenie je naplánované na 17. novembra 2026. Harmonogram a technológia rekonštrukcie zahŕňajú pracovné činnosti počas pracovných dní, víkendov aj nočných výluk.

Po skončení prác bude na žilinskom zhlaví vymenených všetkých 11 výhybiek vrátane prípojných koľajových polí. Rekonštrukcia prispeje k zvýšeniu spoľahlivosti infraštruktúry a zníženiu rizika porúch vyplývajúcich z opotrebovania súčasných zariadení.

Hlavná stanica zostane počas celého obdobia v prevádzke. Rozsah prác si vyžaduje dočasné obmedzenie jej kapacity a zmeny v organizácii vlakovej dopravy.

ŽSR odporúčajú cestujúcim, aby si pred cestou overili aktuálny cestovný poriadok a cieľovú stanicu svojho spoja. Podrobné informácie o zmenách vo vlakovej doprave poskytnú jednotliví dopravcovia.

Žilinský uzol prešiel na striedavú trakčnú sústavu

ŽSR pokračovali v zjednocovaní trakčných elektrických sústav na hlavných železničných koridoroch. Ďalším významným míľnikom bola konverzia rozsiahleho úseku v okolí Žiliny, ktorá sa uskutočnila od 14. do 28. septembra 2026. Striedavá trakčná sústava sa vďaka nej rozšírila na celý žilinský uzol vrátane príľahlých tratí smerom na Vrútky a Kysucké Nové Mesto.

AUTOR: Denis Dymo, OR Žilina, SNÍMKA: Strabag

ŽILINA — Výlukové práce prebiehali v úsekoch Vrútky – Žilina – Dolný Hričov a Vrútky – Žilina – Čadca. Ich cieľom bolo prepnutie zo súčasnej jednosmernej trakčnej elektrickej sústavy na striedavú. Išlo o technicky aj organizačne náročnú etapu modernizácie železničnej infraštruktúry na V. železničnom koridore medzi Bratislavou a Košicami a čiastočne aj na VI. koridore smerom na Čadcu.

Na Slovensku sa dve rozdielne trakčné elektrické sústavy používajú približne od 60. rokov minulého storočia. Ich postupné zjednocovanie odstraňuje obmedzenia vyplývajúce zo súbežnej prevádzky dvoch napájacích systémov. Striedavá trakčná sústava zároveň umožňuje zvýšiť výkonnosť trakčnej siete, znížiť energetické straty a vytvoriť lepšie podmienky na ďalší rozvoj železničnej dopravy.

Konverzia žilinského uzla nadviazala na predchádzajúce úspešné etapy. Prvé prepnutie sa uskutočnilo v Púchove v roku 2015, nasledoval úsek Púchov – Bytča v roku

2024 a úsek Bytča – Žilina Predmestie v roku 2025.

Dopravu zabezpečovala dieselová trakcia

Počas štrnástich dní výlukových prác nebolo trakčné vedenie v dotknutých úsekoch napájané. Na prieťahy vlakov preto ŽSR nasadili nezávislú dieselovú trakciu. Nákladná doprava bola s cieľom zmierniť dosahy na osobnú dopravu obmedzená najmä na nočné hodiny.

Rozsah prác sa premietol aj do prevádzky vlakov prechádzajúcich cez železničnú stanicu Žilina. Napriek snahe minimalizovať vplyv výluk sa cestujúci museli pripraviť na možné meškania.

Dokončenie konverzie predstavuje ďalší dôležitý krok v rámci modernizácie uzla Žilina. Zjednotenie trakčných sústav prispieje k efektívnejšej a spoľahlivejšej prevádzke, nižším energetickým stratám a lepšej pripravenosti železničnej siete na budúce požiadavky osobnej aj nákladnej dopravy.

V prvom polroku bez vážnej nehody zavinennej ŽSR

Železnice Slovenskej republiky v prvom polroku 2026 nezavinili žiadnu vážnu nehodu. Vyplýva to zo Správy o stave bezpečnosti železničnej dopravy, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarmi a ochrany životného prostredia na sieti ŽSR, ktorú pravidelne predkladá Odbor inšpekcie (O440).

AUTOR: Denis Dymo, O440

BRATISLAVA — Na železničnej sieti bolo počas prvých šiestich mesiacov roka zaevidovaných celkovo 223 sledovaných udalostí. Z tohto počtu bolo 127 nehôd, z toho 36 vážnych nehôd, 19 menších nehôd a 72 incidentov. Evidovaných bolo aj 65 prevádzkových porúch a 31 ostatných udalostí.

Z pohľadu zodpovednosti ŽSR je dôležitým výsledkom, že rovnako ako v prvom polroku 2025, nedošlo z viny ŽSR k žiadnej vážnej nehode. Počet menších nehôd zavinených ŽSR poklesol z 4 na 1,3 prípadu (vyjadrené percentuálnym podielom zavinenia), počet incidentov medziročne mierne vzrástol z 52 na 55 a počet prevádzkových porúch z 32 na 49. Naopak, poklesol počet ostatných udalostí. Celková škoda vzniknutá pri všetkých sledovaných udalostiach dosiahla takmer 5,77 milióna eur. Z toho škoda na zariadeniach ŽSR predstavovala 248-tisíc eur. Údaje boli spracované podľa stavu k 27. júlu 2026.

Tragické následky na priecestiah

Osobitnú pozornosť si naďalej vyžaduje bezpečnosť na železničných priecestiah. V prvom polroku sa na nich stalo desať nehôd, o jednu viac ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Päť z nich bolo klasifikovaných ako vážne a päť ako menšie nehody. Vo všetkých prípadoch bola zodpovednosť za ich vznik pripísaná používateľom železničných priecestí – vodičom cestných vozidiel alebo chodcom. Tri nehody sa stali na pasívnych priecestiah zabezpečených dopravnými značkami a sedem na aktívne zabezpečených priecestiah. Nehody na priecestiah si vyžiadali sedem obetí, čo je medziročne o päť viac. Ďalších sedem osôb utrpelo ťažké zranenia, o dve viac ako

v prvom polroku 2025. Okrem toho bolo zaznamenaných 11 zrážok koľajových vozidiel s užívateľmi priecestí bez zranení a so škodou nižšou ako 20-tisíc eur, tieto boli kategorizované ako ostatné udalosti. Ich počet medziročne klesol o štyri prípady.

Výsledky opätovne poukazujú na nevyhnutnosť dodržiavania pravidiel cestnej premávky a zvýšenej opatrnosti pri prechádzaní cez železničné priecestia. Vlak má pre svoju hmotnosť a rýchlosť výrazne dlhšiu brzdnú dráhu a rušňovodič nedokáže okamžite zastaviť pred náhle vzniknutou prekážkou. Zodpovedné správanie vodičov a chodcov preto zostáva základným predpokladom predchádzania tragickým udalostiam.

Poklesol počet samovrážd na železnici

V prvom polroku 2026 bolo pri nehodách mimo železničných priecestí smrteľne zranených 31 osôb, pričom 21 prípadov bolo klasifikovaných ako samovražda. V rovnakom období minulého roka bolo evidovaných 49 usmrtených osôb, z toho 35 samovrážd. Medziročne tak počet samovrážd na železnici klesol o 14 prípadov. Ťažké zranenia utrpelo sedem osôb, pričom v štyroch prípadoch išlo o pokus o samovraždu. V prvom polroku 2025 bolo ťažko zranených 12 osôb a päť z týchto prípadov bolo klasifikovaných ako pokus o samovraždu.

Na náročnú životnú situáciu nemusí zostať nikto sám. IPčko poskytuje anonymnú, bezplatnú a nonstop pomoc na čísle **0800 500 333**, cez čít na ipcko.sk, e-mailom na poradna@ipcko.sk alebo osobne v centrách Káčko v každom krajskom meste.

Ocenili sme železničiarov za ich prácu a nasadenie

Vo štvrtok 17. septembra sa v Tomášove uskutočnilo tradičné slávnostné oceňovanie zamestnancov všetkých troch železničných spoločností. Ocenenie si tento rok prevzalo až 61 železničiarov.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: Ján Kán

TOMÁŠOV — Slávnostné oceňovanie bolo príležitosťou vyzdvihnúť prácu ľudí, ktorí svojou odbornosťou, zodpovednosťou a každodenným nasadením prispievajú k bezpečnému a spoľahlivému fungovaniu železničnej dopravy. Medzi ocenenými boli zamestnanci s dlhoročnými skúsenosťami a významným odborným prínosom, ale aj tí, ktorí v náročných a mimoriadnych situáciách preukázali odvahu, duchapritomnosť a ochotu pomôcť druhým.

Ocenenia odovzdávali štátna tajomníčka Ministerstva dopravy SR Denisa Žiláková, generálny riaditeľ ŽSR Miroslav Garaj, podpredseda predstavenstva a riaditeľ odboru stratégie a európskych projektov Železničnej spoločnosti Slovensko, Rastislav Glasa, a predseda predstavenstva a generálny riaditeľ Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, Jaroslav Daniška.

Ocenenie je pre jeho držiteľov nielen uznaním ich doterajšej práce, ale aj symbolickým poďakovaním za roky, počas ktorých svojimi vedomosťami, skúsenosťami a osobným nasadením pomáhajú udržiavať železniciu v pohybe. Práve ľudia sú totiž tým najdôležitejším článkom, ktorý stojí za jej každodenným fungovaním – často vo dne i v noci, počas sviatkov, víkendov či v náročných podmienkach.

Slávnostný deň sa však neniesol iba v znamení oceňovania. V Tomášove panovala príjemná a priateľská atmosféra, ktorá dala priestor aj neformálnemu stretnutiu kolegov z celého železničného sektora. O plynulý priebeh oceňovania sa postaral moderátor Jozef Kurilák.

Po dôstojnej slávnostnej časti nasledovalo vystúpenie **Sama Tomečka & Milujem Slovensko Bandu**, ktoré rozprúdilo zábavu a postupne dostalo na parket aj ocenených a hostí. Z príjemného popoludnia sa tak stalo spoločné stretnutie plné dobrej nálady, hudby a tanca.

Oceňovanie bolo predovšetkým poďakovaním ľuďom, ktorí svoju prácu nevnímajú len ako povolanie, ale aj ako službu železnici a ľuďom, ktorí sa na ňu každý deň spoliehajú.

Uznanie patrí tým, ktorí konajú, keď na tom najviac záleží

Tohtoročná kategória Uznanie mala výnimočné zastúpenie. Ocenenie za záslužný čin si prevzali traja zamestnanci, ktorí svojou prácou, pohotovosťou a osobnou zodpovednosťou významne prispeli k bezpečnosti železničnej prevádzky, svojich kolegov či cestujúcich. Každý z nich pritom ukázal odvahu a profesionalitu iným spôsobom. Spája ich však jedno, v rozhodujúcej chvíli neváhali konať.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: Klára Pešková

Tri príbehy, tri rôzne situácie, no rovnaké hodnoty, ako sú zodpovednosť, profesionalita, pohotovosť a ochota urobiť viac, keď je to potrebné. Práve za takéto konanie patrí tohtoročným oceneným v kategórii Uznanie úprimná vďaka a rešpekt.

Michal Macák
odborník, na ktorého
je spoľahnutie

Dlhoročná odbornosť, zodpovednosť a ochota pomôcť aj v situáciách, ktoré si vyžadujú nasadenie nad rámec bežných pracovných povinností. Aj tak možno charakterizovať prácu **Michala Macáka**, vedúceho oddelenia oznamovacej techniky a informačných systémov v Oblastnom riaditeľstve Trnava.

Počas svojho pôsobenia na železnici sa významne podieľal na zavedení systému GSM-R a na rozvoji moderných hlasových, informačných a dátových systémov. Jeho práca sa však zďaleka nekončí pri technických riešeniach. Pri poruchách železničnej infraštruktúry je pripravený zasiahnuť vždy, keď je to potrebné a neraz aj mimo svojho pracovného času.

Práve jeho odborné znalosti, rýchla reakcia a schopnosť hľadať riešenia pomáhajú pri mimoriadnych situáciách obnovovať prevádzku v čo najkratšom čase a zároveň minimalizovať dôsledky porúch na železničnú dopravu. Pre kolegov aj podriadených je človekom, na ktorého sa môžu spoľahnúť.

Michal Macák si prevzal ocenenie za dlhoročnú poctivú prácu, mimoriadne pracovné nasadenie, odborné schopnosti a zodpovedný prístup.

Erika Ujháziová
rozhodla sa konať okamžite

Niekedy rozhodujú sekundy. Presne taká situácia nastala v sobotu 3. januára 2026 v železničnej stanici Čierna nad Tisou. Počas výkonu služby si **Erika Ujháziová** všimla človeka, ktorý v dôsledku zdravotných komplikácií zostal ležať pod železničným vozňom.

Súprava sa mala následne uviesť do pohybu. Pani Ujháziová preto neváhala ani chvíľu. Okamžite informovala výpravcu a upozornila rušňovodiča na kritickú situáciu. Plánovaný pohyb súpravy sa podarilo zastaviť a bezprostredné ohrozenie života odvrátiť. Ani tým sa jej pomoc neskončila. Spolu s rušňovodičom sa podieľala na vyslobodení osoby, ktorá bola následne odovzdaná do starostlivosti záchrannej služby.

V rozhodujúcom okamihu preukázala nielen pohotovosť a profesionálnu zodpovednosť, ale predovšetkým odvahu a ľudskosť. Jej konanie výrazne presiahlo rámec bežných pracovných povinností a ukázalo sa, aký význam môže mať všímavosť a správne rozhodnutie v jedinej chvíli.

Za svoj zásluhný čin, duchaprítomnosť a osobnú odvahu si Erika Ujháziová prevzala ocenenie ako poďakovanie za konanie, ktoré pomohlo zachrániť ľudský život.

František Olejník
do poslednej chvíle myslel
na bezpečnosť druhých

Silný príbeh sa spája aj s menom **Františka Olejníka**, ktorý si ocenenie prevzal **in memoriam**. V utorok 11. novembra 2025 nastúpil do služby ako kontrolór trate v úseku Vydrník – Poprad-Tatry. Počas pešej kontroly si všimol závažnú poruchu, a to lom koľajnice. Bezodkladne o nej informoval výpravcu aj svojho nadriadeného a na mieste zostal až do príchodu pracovnej čaty.

Vďaka jeho pohotovému konaniu bolo možné poškodenie včas odstrániť a predísť tak možnému ohrozeniu železničnej prevádzky a cestujúcej verejnosti. Keď bola porucha odstránená, pokračoval vo svojej pracovnej činnosti smerom na železničnú stanicu Poprad-Tatry.

Po necelých dvoch kilometroch mu však náhle prišlo nevoľno a spadol na koľaj. Ležiaceho človeka v koľajisku si všimol rušňovodič vlaku **Expres 610**, ktorý prechádzal po susednej koľaji. Pohotovo vlak zastavil a na miesto bola privolaná rýchla zdravotná pomoc. Lekár po príchode, žiaľ, konštatoval úmrtie pána Olejníka bez cudzieho zavinenia.

František Olejník však ešte krátko predtým urobil presne to, čo bolo jeho poslaním. Kontroloval trať a upozornil na nebezpečné poškodenie, ktoré mohlo ohroziť ďalších ľudí. Svojou profesionalitou, zodpovednosťou a oddanosťou práci tak prispel k bezpečnosti železničnej prevádzky.

Ocenenie Zásluhný čin mu bolo udelené **in memoriam** ako výraz úcty k jeho práci, obetavosti a pamiatke.

Deň železničiarov 20

- Ⓟ **POCTA** ministra dopravy SR
- Ⓣ **TITUL** ministra dopravy SR zaslúžilý zamestnanec
- Ⓤ **UZNANIE** ministra dopravy SR za záslužný čin

**Renata Laciková
Samajdaková**
Komandujúca

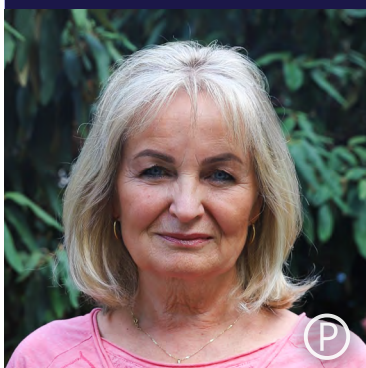
Ľubomír Záthurecký
Vedúci SMSÚ

Peter Vasilák
Technický námestník ŽST

Dušan Kováč
Vedúci SMSÚ

Ľubica Langerová
Vedúca oddelenia GR

Viliam Kubica
Vedúci SMSÚ

Ľubomír Pitoňák
Prednosta sekcie VOJ

Bohuslav Čunderlík
Majster OZT

Helena Hricová
Ekonomka špecialistka VVÚŽ

Tibor Barczy
Samostatný špecialista OZT

Viera Ziková
Manažérka LZ

Milan Trčka
Manažér elektrotechniky

026

Igor Janšta

Špecialista elektrotechniky

Miroslav Šindler

Kontrolór dopravy

Ladislav Farkaš

Vedúci SMSÚ

**Ľubica Garanová
Petrisková**

Vedúca technológička

Jana Dujčáková

Technická zamestnankyňa tratí
a stavieb

Michal Obložinský

Vedúci oddelenia VOJ

Pavol Klocaň

Hlavný majster OZT

Peter Hornák

Samostatný špecialista
elektrotechniky

Zdeněk Varga

Traťmajster

Jana Duchovičová

Samostatná referentka
skladového hospodárstva

Michal Macák

Vedúci oddelenia VOJ

František Olejník

Kontrolór trate

Erika Ujháziová

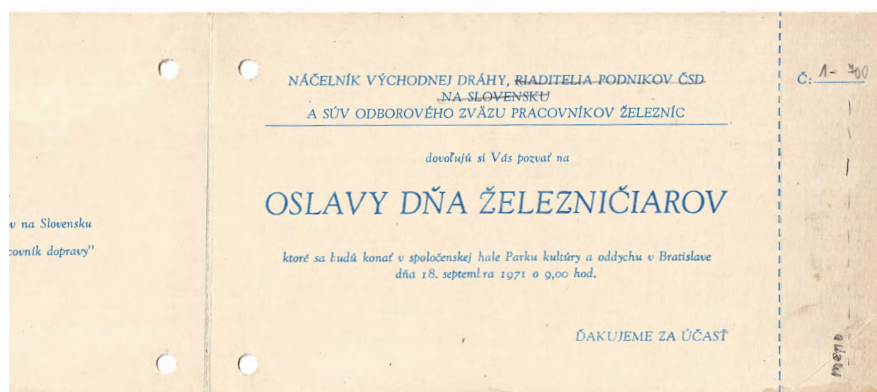
Dozorkyňa výhybiek

AUTOR: Denis Dymo, Daša Krčová, SNÍMKA: Archív ŽSR

Plagáty, pozvánky, kroniky, pamätné knihy či organizačné pokyny zachytávajú, ako sa oslavy Dňa železničiarov v priebehu desaťročí menili. Kedysi mali podobu veľkolepých celoštátnych podujatí, udeľovali sa vyznamenania a tituly, uzatvárali socialistické záväzky a v programoch nechýbali známi umelci ani folklórne súbory. Železničiarci sa však stretávali aj neformálne pri športových súťažiach, gulášoch či spoločných brigádach.

História sviatku sa začala písať v roku 1954, keď sa 18. augusta na Pražskom hrade konala prvá celoštátna konferencia železničiarov. Spočiatku sa preto oslavovalo v auguste, od roku 1963 však pripadá na 27. september. Tento dátum odkazuje na otvorenie prvého úseku konskej železnice medzi Bratislavou a Svätým Jurom 27. septembra 1840.

Nahliadnite spolu s nami do archívnych dokumentov, ktoré pripomínajú nielen dobovú atmosféru osláv, ale aj hrdosť, spolupatričnosť a tradície generácií železničiarov.

Pozvánka z roku 1971

Z kroniky BSP (Brigáda socialistickej práce) ÚPV (ústav podnikovej výchovy), dnešné ÚIVP

Kronika ŽST Starý Smokovec

Požiarov na železnici pribudlo, najčastejšie horeli suché porasty

V objektoch a priestoroch prevádzkovaných ŽSR bolo počas prvého polroka 2026 zaevidovaných 58 vlastných požiarov. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka ide o nárast o osem prípadov. Ďalších desať požiarov súviselo so zmluvnými dopravcami. Najväčší podiel na štatistike mali opäť požiare suchej trávy.

AUTOR: Denis Dymo, O440, SNÍMKY: freepik.com

BRATISLAVA – Z pohľadu posledných piatich rokov bol počet vlastných požiarov v prvom polroku 2026 druhý najvyšší. Viac ich ŽSR zaznamenali iba v roku 2022, keď ich bolo 72. Nasledoval výrazný pokles na 27 požiarov v roku 2023, no odvtedy ich počet opäť stúpa – v roku 2024 ich bolo 39, vlani 50 a tento rok už 58.

Priama škoda na majetku ŽSR vznikla v piatich prípadoch a dosiahla spolu 6 638 eur. Oproti prvému polroku 2025 bola vyššia o 4 381 eur. Najviac požiarov bolo zaznamenaných v apríli, a to 20. Práve na tento mesiac pripadla aj najväčšia časť škôd, konkrétne 5 135 eur. V marci a máji vzniklo zhodne po 13 požiarov, v júni sedem, v januári štyri a vo februári jeden.

Najčastejšie horela suchá tráva

Najpočetnejšiu skupinu tvorili požiare suchých trávnatých porastov v ochrannom pásme dráhy a na pozemkoch v správe ŽSR.

Počas prvých šiestich mesiacov ich bolo 38, teda o sedem viac ako vlani. Najviac ich vzniklo v apríli – 12, v marci a máji zhodne po 11. V januári bol zaznamenaný jeden takýto požiar a v júni tri.

Najčastejšou príčinou bola nedbanlivosť, ktorá stála za 21 prípadmi. Štyri požiare vznikli v dôsledku úmyselného konania neznámej osoby, dva pravdepodobne pri brzdení vlakov a jeden pri brúsení koľaje. Pri desiatich prípadoch sa príčinu nepodarilo zistiť alebo išlo o iné dôvody. Ani pri jednom požiari suchého porastu nevznikla priama škoda na majetku ŽSR.

Štatistiky ukazujú, že po výraznom poklese v roku 2023 sa počet požiarov suchej trávy tretí rok zvyšuje. Kým v prvom polroku 2022 ich bolo 56, v roku 2023 iba 13. Následne ich počet stúpol na 22 v roku 2024, na 31 vlani a na súčasných 38.

Škody vznikli najmä na technických zariadeniach

ŽSR počas prvého polroka evidovali aj sedem požiarov budov a jeden požiar plechového skladu. Väčšinou išlo o dlhodobo nevyužívané, uzamknuté alebo na likvidáciu určené objekty, v ktorých sa neoprávnene zdržiavali neznáme osoby a manipulovali s otvoreným ohňom. V jednom prípade bolo príčinou úmyselné konanie.

Škoda vo výške 200 eur vznikla pri požiari kartónov vo vonkajšom priestore administratívnej budovy ŽST Trnava. Oheň sa rozšíril na objekt stanice a poškodil časť fasádneho obkladu.

Dva požiare zasiahli zariadenia železničnej infraštruktúry a oba spôsobili škodu. Pri prvom sa požiar suchého porastu rozšíril ku káblovému prívodu napájacieho vedenia, ktorý ho poškodil za 5 000 eur. V druhom prípade neznáma osoba založila oheň v blízkosti káblovej skrine. Tá následne vyhorela aj s celou výplňou, pričom škoda dosiahla 1 203 eur.

Zaznamenané boli tiež štyri požiare drevených podvalov – tri na prevádzkovaných tratiach a jeden na skládke vyradených podvalov. Požiar podvalov na výhybke číslo 4 na zvolenskom zhlaví v ŽST Banská Bystrica pravdepodobne spôsobila technická chyba brzdového systému prechádzajúceho vlaku. ŽSR vznikla škoda 135 eur.

Jeden požiar zasiahol aj koľajové vozidlo ŽSR. Na strojnóm meniči podvalov začala horieť izolácia pri

výfukovom systéme, pričom škoda bola vyčíslená na 100 eur. Zvyšných päť prípadov bolo v štatistike zaradených medzi iné druhy požiarov.

Vypaľovanie porastov je zakázané

Výrazný podiel požiarov suchej trávy opätovne upozorňuje na riziká nepovoleného vypaľovania porastov. Oheň sa môže veľmi rýchlo rozšíriť na železničné pozemky, budovy, káblové vedenia či ďalšie zariadenia. Spaľovaním lístia, trávy a konárov navyše vznikajú zdraviu a životnému prostrediu škodlivé látky.

Vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov zakazuje zákon o ochrane pred požiarom právnickým osobám, podnikateľom aj občanom. Právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi môže za porušenie zákazu hroziť pokuta až do výšky 16 596 eur. Fyzickej osobe môže okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru uložiť pokarhanie alebo pokutu do 331 eur. Najdôležitejším dôvodom na rešpektovanie zákazu však zostáva ochrana zdravia, životného prostredia a majetku pred požiarom, ktorý sa môže vymknúť spod kontroly počas niekoľkých okamihov.

Športový deň spojil kolegov z OR Trnava

Pri príležitosti Dňa železničiarov pripravilo Oblastné riaditeľ'stvo Trnava pre svojich zamestnancov už 16. ročník športového dňa. V areáli futbalového štadióna v Brestovanoch sa 3. septembra stretli kolegovia, ktorých okrem športových výkonov spájala najmä dobrá nálada a chuť lepšie sa spoznať. Na podujatie sme sa boli pozrieť aj my.

AUTOR & SNÍMKA: Denis Dymo

BRESTOVANY — Súťažiaci si mohli zmerať sily v pentangu, streľbe zo vzduchovky, šípkach a stolnom tenise. Najväčší záujem vzbudil petangový turnaj, do ktorého sa prihlásilo až 16 družstiev. Popri športovom súperení však nešlo len o výsledky. Podstatnou súčasťou podujatia bolo neformálne stretnutie zamestnancov z rozličných úsekov oblastného riaditeľ'stva.

Športový deň ponúkol príležitosť priradiť k známemu hlasu z telefónu aj tvár, porozprávať sa mimo pracovného prostredia a nadviazať nové kontakty. Mimoriadny význam majú takéto stretnutia pre nových a mladších kolegov, ktorí sa so zamestnancami z iných pracovísk ešte nestihli osobne zoznámiť.

„Je to už 16. ročník a v areáli futbalového ihriska v Brestovanoch sa stretávame štvrtý raz. Tento rok sa len do petangového turnaja prihlásilo 16 družstiev, takže išlo naozaj o veľký turnaj,“ priblížil Marek Bavorár, vedúci Kancelárie riaditeľ'a Oblastného riaditeľ'stva Trnava.

Ako zdôraznil, najväčšou hodnotou podujatia je jeho prínos pre medziludské vzťahy. „Akcia utužuje vzťahy

medzi zamestnancami jednotlivých sekcií. Mnohí dovtedy komunikovali len telefonicky alebo sa vôbec osobne nepoznali. Platí to najmä pre nových a mladších kolegov. Je to výborná príležitosť na upevňovanie pracovných aj priateľských vzťahov. Takúto aktivitu odporúčam všetkým zložkám, ktoré ju ešte neorganizujú, pretože je pre kolektív veľmi priaznivá,“ dodal.

O organizáciu športového dňa, občerstvenie, pitný režim sa postarali zamestnanci z Kancelárie riaditeľ'a OR Trnava, ktorí podujatie pripravili pod záštitou riaditeľ'a oblastného riaditeľ'stva. Perfektnú hudobnú kulisu počas celej akcie, keď sa občas aj tancovalo, zabezpečil „DJ Janko“ zo sekcie EE.

Športový deň tak opäť ukázal, že spoločné zážitky mimo každodenných pracovných povinností dokážu ľudí zbližovať a uľahčiť aj ich ďalšiu spoluprácu.

V Brestovanoch tentoraz nešlo iba o body, presné zásahy či víťazné sety. Najdôležitejším výsledkom boli nové osobné kontakty a kolektív, ktorý sa vďaka spoločnému dňu pozná o niečo lepšie.

Zachytiť človeka v kríze skôr

Každoročne si 10. septembra pripomínáme Svetový deň prevencie samovrážd. Jeho cieľom je otvárať citlivú, no mimoriadne dôležitú tému, búrať predsudky a pripomínať, že včasná pomoc, všímavosť a obyčajný ľudský rozhovor môžu zachrániť život. Tohtoročná výzva Svetovej zdravotníckej organizácie „Začnime rozhovor“ nabáda, aby sme o duševnom zdraví a samovražedných myšlienkach nehovorili s odsudzovaním, ale s otvorenosťou, empatiou a porozumením.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: IPčko

BRATISLAVA — Železnice sú jedným z prostredí, v ktorých sa s dôsledkami psychických kríz stretávajú nielen ľudia v ohrození života, ale aj rušňovodiči, zamestnanci železníc, záchranné zložky, cestujúci a pozostali. Prevencia samovrážd preto nie je iba zdravotníckou témou. Vyžaduje si spoluprácu odborníkov, štátnych inštitúcií, škôl, médií, dopravcov aj správcov železničnej infraštruktúry.

Spolupráca ŽSR a IPčka

Železnice Slovenskej republiky spolupracujú od roku 2020 s občianskym združením IPčko, ktoré poskytuje odbornú psychologickú prvú pomoc ľuďom v náročných a krízových životných situáciách. Výsledkom spolupráce sú okrem iného aj nálepky a tabuľky s kontaktom na linku pomoci IPčko. Umiestnené sú v blízkosti starostlivo vytypovaných miest tak, aby sa informácia o dostupnej pomoci mohla dostať k človeku práve vo chvíli, keď ju najviac potrebuje. ŽSR pravidelne poskytujú IPčku štatistické údaje, na základe ktorých organizácia identifikuje miesta s častejším výskytom pokusov o samovraždu a cielene na ne zameriava svoje preventívne aktivity.

Železnice boli témou medzinárodnej konferencie

Hľadaniu účinných spôsobov, ako zachytiť človeka v kríze skôr a poskytnúť mu pomoc včas, sa venovala aj medzinárodná konferencia o suicidalite. Spojila odborníkov zo Slovenska i zo zahraničia a priniesla pohľad na dostupné dáta, rizikové faktory, duševné zdravie detí a mladých ľudí, úlohu škôl a zdravotníctva, vplyv médií aj možnosti prevencie v železničnej doprave. V panelovej diskusii o prevencii samovrážd vo vlakovej doprave vystúpila

aj hovorkyňa ŽSR Petra Lániková spolu so zástupkyňou Železničnej spoločnosti Slovensko Janou Pôbišovou a so Zuzanou Juránekovou z IPčka. Diskusia ukázala, že účinná prevencia si vyžaduje prepojenie odborných skúseností, kvalitných údajov a praktických opatrení priamo v prostredí železníc.

O prevencii aj v podcaste Na prvej koľaji

Téma duševného zdravia a prevencie samovrážd zaznela aj v podcaste ŽSR Na prvej koľaji. Jeho hosťom bol riaditeľ občianskeho združenia IPčko Marek Madro, ktorý priblížil, ako rozpoznať človeka v psychickej kríze, ako s ním citlivo komunikovať a kde môže vyhľadať odbornú pomoc. Rozhovor sa venoval aj samovráždám na železnici, ich dosahu na zamestnancov a ďalších zasiahnutých ľudí, ako aj významu prevencie a spolupráce medzi ŽSR a IPčkom. Aj prostredníctvom podcastu chcú ŽSR prispievať otvorenejšej diskusii o duševnom zdraví a šíriť povedomie o tom, že pomoc existuje a požiadať o ňu nie je prejavom slabosti.

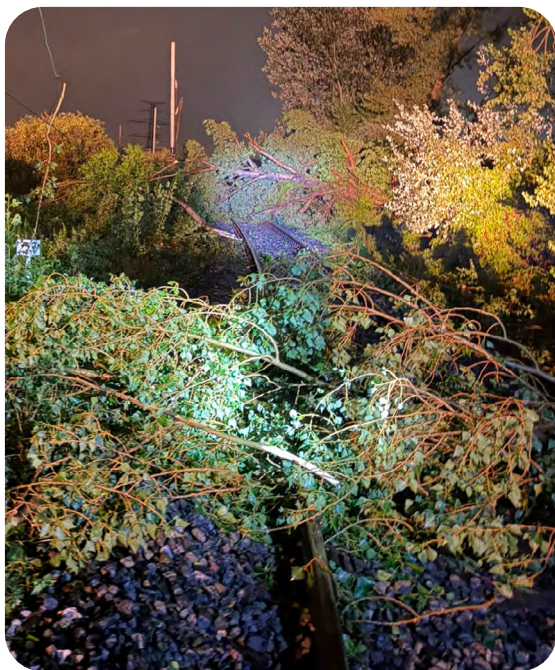

Pomoc existuje

Krízová linka pomoci IPčko je dostupná anonymne, bezplatne a nonstop na telefónnom čísle **0800 500 333**. Pomoc možno vyhľadať aj prostredníctvom četu na stránke **www.ipcko.sk** alebo e-mailom na adrese **poradna@ipcko.sk**. V bezprostrednom ohrození života je potrebné volať na číslo 112 alebo 155.

Staršieho pána vo vlaku sa pýta spolucestujúci: - Kam cestujete ? - Na stretnutie so spolužiakmi. - Ó, zdá sa, že vás už veľa nebude... - ... tajnička..				Pomôcky: Dean, lava, Zara	praskol	prebral sa k životu	dve	okrem iného (skr.)	košatý africký strom	aktívny cestovný ruch (skr.)	Pomôcky: abonent, akrolit, baobab	pastier oviec	keď	Letecké opravovne (skr.)
				tvar							umelá zemná hrádza			
				2							3			
				kórejská automobilka				oroľ, po česky			španielsky člen		1	predplatiť
Jozef Vydroš	kópia	4	dolná časť vlnovky				olovo (zn.)			banský chodník				
			riečny kôrovec				chlp			hudobná skupina				
stiahol kožu						dopravný prostriedok vnútorná časť stonky					české mesto			
											Karolína (dom.)			
americký herec (James 1931-1955)						hľbil dlabaním brechaj						MPZ Rumunská selén (zn.)		
Prešovský samospráv. kraj (skr.)						súrodeneц				posunovanie mesto v Nemecku				
						peňažný zisk								
prvá dvojhĺska			starogréč. boh vojny					parohaté zvierať stredoam. štát						
			rím. a gréc. starovek											
lodný stožiar							spievala (bás.)					indium (zn.)		
							kanón					znemožňoval		
Pomôcky: ážio, lola, Niš, nýt	turecké mesto	srbské mesto				meno Zátokovej postavenie					hod, vrh			
		starorím. boh lásky									predložka (nad)			
z toho dôvodu, preto						povrch piva				tu máš			osobné zámeno	nit, po česky
						meno Janžurovej				vezmi				
prezývka amerického vojaka (amik)						dcéra kráľa Euryta				barón, po česky				
						kyprí zem pluhom				Juliánsky kalendár(skr.)				
5														
biblická hora							staroveká grécka socha							

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.
 Krížovka z minulého čísla: „...hodinku počkať ako tri hodiny prehovárať.“ Výhercovia: Miroslav D., Ema K., Martin Š.

Železnica verzus supercela

Silná búrka, takzvaná supercela, ktorá vo štvrtok 20. augusta zasiahla viaceré regióny Slovenska, spôsobila pády stromov a konárov na trate aj poškodenie trakčného vedenia. Zamestnanci ŽSR začali s odstraňovaním následkov bezprostredne po vzniku jednotlivých udalostí.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: ŽSR

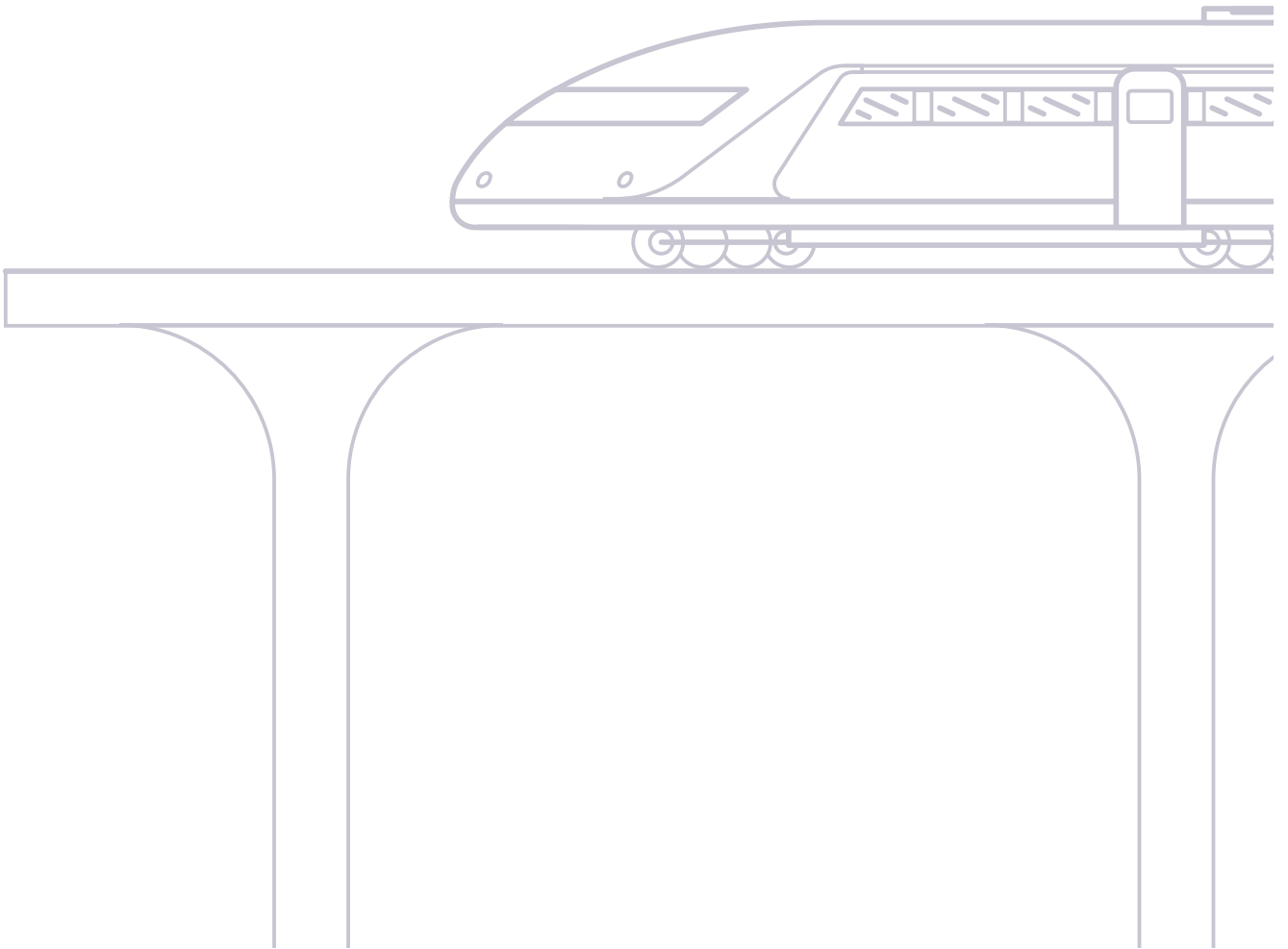
BRATISLAVA – Búrka skomplikovala železničnú dopravu na viacerých miestach Slovenska. Popadané stromy a konáre zasiahli trate najmä v okolí Nitry, na Záhorí, v oblasti stredného Slovenska a pri Trnave. Na niektorých úsekoch poškodilo nepriaznivé počasie aj trakčné vedenie.

Ešte vo štvrtok sa podarilo sprejazdniť úseky Komjatice – Ivanka pri Nitre a Ivanka pri Nitre – Nitra. Popadané konáre odstránili pracovníci ŽSR aj medzi Novou Baňou a Hronským Beňadikom a v úseku Vlkanová – Sliač kúpele.

Náročnejšia situácia bola medzi Malackami a Zohorom, kde bolo potrebné odstrániť spadnuté stromy a opraviť poškodené trakčné vedenie. Práce pokračovali aj nasledujúce dopoludnie a obojsmernú železničnú dopravu sa podarilo obnoviť o 11.25 hod. Krátko na to, o 11.40 hod., bola po ukončení prác obnovená aj doprava v úseku Šelpice – Boleráz.

Nepriaznivé počasie zasiahlo tiež infraštruktúru v smere na Maďarsko. Železničná doprava tam bola zabezpečovaná nezávislou trakciou, teda dieselovými rušňami. Odstraňovanie následkov pokračovalo aj v lokalitách Bratislava-ÚNS, Rusovce a Pálenisko.

Pod'akovanie patrí všetkým zamestnancom ŽSR, ktorí sa podieľali na odstraňovaní následkov búrky. Napriek náročným podmienkam a práci v teréne postupovali rýchlo a profesionálne, aby mohla byť železničná doprava čo najskôr obnovená.

Nostalgia železníc aj tento rok otvorila brány depa vo Zvolene

V sobotu 19. septembra opäť ožila železničná história. Podujatie Nostalgia železníc prilákalo návštevníkov všetkých generácií. V Rušňovom depe vo Zvolene si mohli pozrieť parné, motorové aj elektrické rušne, ktoré odrážajú rôzne etapy vývoja železničnej dopravy. Nechýbali ani jazdy mimoriadnych historických vlakov na vybraných tratiach, o ktoré bol medzi návštevníkmi veľký záujem.

Podujatie ponúklo priestor nielen pre obdiv techniky, ale aj pre stretnutia, spomienky a spoločné zážitky. Atmosféru si užívali rodiny s deťmi, železniční nadšenci, ale aj zamestnanci železníc, ktorí sa k histórii svojho povolania vracajú s hrdosťou. Tento deň len potvrdil, že železnica nie je len o doprave, ale aj o tradícii, ľuďoch a príbehoch, ktoré spája naprieč generáciami.